

VÁLASZADÓ

2017/ÁPRILIS

Ingtatlaneladás: áfás vagy mentes?

Társaságiadó-kedvezmény utólag

Kisokos a fejlesztési tartalékról

Költségterítés munkavállalóknak

Kérdések és válaszok

ADÓ

2017

4

Kedves Olvasó!

Gyakori jelenség, hogy a társaságiadó-alanyok az alapbevallásuk elkészítésekor nem alkalmazzák a számukra kedvezményt biztosító valamely jogszabályi rendelkezést. Megvizsgáltuk, hogy ilyen esetekben lehetőség van-e önellenőrzésre és milyen körben.

Bár fejlesztési tartalék képzésére már a 2002. adóévtől lehetőség van, még ma is számtalan kérdés adódik e szabállyal kapcsolatban. Cikkünkben összefoglaltuk a 2016. adóévi kötelezettségnél figyelembe veendő előírásokat.

Továbbra is népszerűek a befektetési lehetőségek között az ingatlanbefektetések. Az ebből származó bevétel optimalizálása érdekében érdemes ismerni a vonatkozó adózási szabályokat is, amelyek közül talán az áfára vonatkozók a legösszetettebbek.

A munka törvénykönyve szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerülő költségeit. A térítés mértéke azonban nincsen meghatározva, így gyakori vita forrása lehet. A belföldi, valamint a külföldi kiküldetés szabályai ráadásul gyakran változnak és sok tekintetben nincsenek összhangban egymással. Ráadásul az egyes kormányrendeletek a munkajogi és az adójogi fogalmakat is keverik.

A témához kapcsolódó másik cikkünkben olyan részletkérdésekre adunk választ, mint hogy kiterjed-e a munkáltató utazásiköltség-térítési kötelezettsége a munkavállaló hétféle hazautazásához vásárolt repülőjegyre, mi minősül lakóhelynek, és mi tartózkodási helynek, le kell-e adni a bérletről szóló számlát a munkáltatónak, s megtéríthető-e az első osztályú vasúti menetjegy is.

Így érvényesítse utólag társaságiadó-kedvezményeit!

Gyakori jelenség, hogy a társaságiadó-alanyok az alapbevallásuk elkészítésekor nem alkalmazzák a számukra

kedvezményt biztosító valamely jogszabályi rendelkezést. Kérdésként merül fel, hogy ilyen esetekben lehetőség van-e önellenőrzésre és milyen körben.

Előljáróban fontos leszögezni, hogy az önellenőrzési jog érvényesülése ilyenkor nem általános, hanem inkább kivételes esetekre

korlátozódik, melyek kapcsán aprólékosan tanulmányozni kell az eljárási rendelkezésen túl az adott kedvezménytípusra vonatkozó tételes anyagi jogi előírásokat is.

Az önellenőrzés eljárásjogi alapját az adózás rendjéről szóló törvény (Art.) 49. paragrafusának (1) bekezdése adja, mely szerint az önadózás útján megállapított vagy megállapítani elmulasztott adót, adóalapot – az illeték kivételével, ide nem értve a pénzügyi tranzakciós illetéket, valamint a bírósági eljárási illeték utólagos elszámolásának engedélyével rendelkező adózó bevallását – és a költségvetési támogatást az adózó helyesbítheti.

Ha az adózó az adóhatóság ellenőrzésének megkezdését megelőzően feltárja, hogy az adóalapját, az adót, a költségvetési támogatást nem a jogszabálynak megfelelően állapította meg, vagy bevallása számítási hiba vagy más elírás miatt az adó, költségvetési támogatás alapja, összege tekintetében hibás, akkor bevallását önellenőrzéssel módosíthatja.

Ugyanezen jogszabályhely két fontos kiegészítő rendelkezést is tartalmaz. Egyrészt nincs helye önellenőrzésnek, ha az adózó a törvényben megengedett választási lehetőséggel jogszerűen élt, és ezt önellenőrzéssel változtatná meg. Másrészt az adózó az adókedvezményt utólag önellenőrzéssel érvényesítheti, illetőleg veheti igénybe.

A társasági adó esetén az önellenőrzés gyakorolhatósága szempontjából meg kell különböztetni az adókedvezményeket (Tao. törvény 22–23. §), illetve az adóalap-kedvezményeket (adóalap-csökkentő tételeket, Tao. törvény 7. §), mivel a kétféle kedvezmény esetén alapvetően eltérően érvényesülnek az önellenőrzés fentiekben hivatkozott szabályai.

Az adókedvezményeknél a Tao. törvény (mint anyagi jogi jogszabály) 29/D paragrafusának (11) bekezdése akként rendelkezik, hogy az e törvényben meghatározott adókedvezmény érvényesítésére kizárólag az adóbevallásban, az adózónak a bevallás benyújtásáig meghozott döntése alapján van lehetőség. Az adókedvezményeket főszabály szerint tehát önellenőrzéssel nem lehet érvényesíteni.

adózóna

Önt is szorítják a bevallások és beszámolók határidői?
**RENDELJEN MOST, AZ ADÓZÓNÁN
MINDEN KÉRDÉSÉRE VÁLASZT KAP!**

**Minden előfizetőnk
magazincsomagot
kap ajándékba!**

MEGNÉZEM AZ AJÁNLATOT

Amennyiben az adózó igénybe vett adókedvezményt, de későbbi önellenőrzése során növekszik a számított adója, és így a kérdéses adókedvezményt magasabb összegben vehetné igénybe, akkor ezt megteheti, mivel az említett paragrafus (16) bekezdése szerint, ha az adózó döntése arra irányul, hogy a fizetendő adóját az őt megillető adókedvezmények teljes körű kihasználásával állapítsa meg, akkor ezt az önellenőrzés és az adóellenőrzés során is figyelembe kell venni.

Az adóalap-kedvezményekre a Tao. törvény nem tartalmaz a fentiekhez hasonló generális korlátozó rendelkezést, ezekben az esetekben az önellenőrzésnek az Art. 49. paragrafusának (1) bekezdésében írt szabályai érvényesülnek. Tekintettel kell lenni azonban a fentiekben már hivatkozott azon korlátozásra, mely szerint az adózó a korábbi jogszerű választását későbbi önellenőrzéssel sem változtathatja meg.

Ennek azért van jelentősége, mert a jogszabály számos adóalap-csökkentő tételre tartalmaz olyan szófordulatot, hogy azt az adóalany „választása szerint”, „döntése szerint” stb. veheti igénybe. Ezeket a rendelkezéseket a hatósági jogértelmezés – némileg szűkítő módon – úgy fordítja le, hogy ilyen esetekben egyáltalán nem érvényesíthető utólag önellenőrzéssel a kedvezmény, tekintettel arra, hogy ezzel az adózó jogszerű választását változtatná meg.

A fenti szigorú megközelítés nem feltétlenül indokolt. Az adóalany választására hivatkozó rendelkezés a fentiekben túl arra is utal, hogy a kérdéses adó-megállapítási időszakra vonatkozó bevallás benyújtásakor az adóalany ténylegesen döntési helyzetben van, hogy él-e az adóalap-csökkentő lehetőséggel vagy sem. Ez a döntési helyzet azonban csak akkor áll fenn, ha az adóalany számára az adott kedvezmény a döntés időpontjában, tehát a bevallás benyújtásakor jogszerűen elérhető, azaz az adóalany már ebben az időpillanatban teljesíti az adóalap-csökkentés jogszabályi feltételeit.

Nem beszélhetünk ugyanis választási lehetőségről abban az esetben, ha

az adóalany a bevallás benyújtásának időpontjában a kedvezményt még jogszerűen nem választhatta.

Egyedi ügyekben kiadott hatósági állásfoglalásokból már kiolvasható olyan megengedőbb értelmezés, amely szerint az előzőekben taglalt csoportba tartozó adóalap-csökkentő tételt az adóalany jogosult önellenőrzéssel alkalmazni, ha a tárgyidőszakra vonatkozó eredeti adóbevallása benyújtásakor még objektív okból nem választhatta jogszerűen a kérdéses adóalap-kedvezményt, és az utóbb felmerült körülmények okán kerül választási helyzetbe, és felel meg a jogszabályi feltételeknek. Mindazonáltal ilyen esetekben indokolt körültekintően eljárni, akár a konkrét esetre vonatkozóan adóhatósági állásfoglalást kérni az önellenőrzés benyújtása előtt.

Az adóalap-kedvezményre vonatkozó jogszabályhelyek másik csoportja kapcsán kijelenthető, hogy azok a kérdéses adóalap-csökkentő tételek alkalmazásával kapcsolatos választási lehetőséget („választása szerint”, „döntése szerint”, „ha igénybe kívánja venni a kedvezményt” stb. fordulatokat) nem tartalmazzak.

Nem szab korlátot az önellenőrzésnek a fentebb idézett 29/D paragrafus (11) bekezdése sem, mivel ezen jogszabályhely adókedvezményre hivatkozik, esetünkben pedig adóalap-csökkentő tételről van szó. Ezért a Tao. törvény 7. paragrafusa szerinti, nem az adóalany választásától függő adóalap-csökkentő tételek önellenőrzés keretében is érvényesíthetők.

Nehéz ésszerű magyarázatot találni az adóalap-kedvezmények fentiek szerinti elkülönítésére, hiszen sokszor nagyon hasonló, a támogatni szándékozott cél tekintetében is egymáshoz közel álló adóalap-csökkentő tételeket különböztet meg ezáltal a Tao. törvény.

Példának okáért a kutatás-fejlesztési költségekkel kapcsolatos adóalap-csökkentő tétel akár önellenőrzéssel is igénybe vehető, míg a jogdíjakra vonatkozó adóalap-kedvezmény főszabály szerint csak az alapbevallásban érvényesíthető.

dr. Juhász Péter, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Amit a fejlesztési tartalékról tudni kell

Bár fejlesztési tartalék képzésére már a 2002. adóévtől lehetőség van, még ma is számtalan kérdés adódik e szabállyal kapcsolatban. Cikkünkben összefoglaltuk a 2016. adóévi kötelezettségénél figyelembe veendő előírásokat.

Mi a fejlesztési tartalék?

A fejlesztési tartalék – tartalma szerint – a későbbi években megvalósítani tervezett beruházás fedezetére, annak megvalósítása előtt képzett összeg, amely a képzéskor csökkenti az adóalapot. Máshonnan közelítve a fejlesztési tartalék előrehozott, gyorsított értékcsökkenési leírás.

Mely adózó nem képezhet fejlesztési tartalékot?

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao. törvény) előírása alapján nem képezhet fejlesztési tartalékot

- az alapítvány, a közalapítvány, az egyesület, a köztestület, az egyházi jogi személy, a lakásszövetkezet és az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár, a közhasznú szervezetként besorolt felsőoktatási intézmény, az európai területi társulás és a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmény,
- az iskolaszövetkezet,
- a Munkavállalói Résztulajdonosi Program Szervezet,
- a közhasznú nonprofit gazdasági társaság, a szociális szövetkezet, a víztársulat. [Tao. törvény 9., 10., 12., 13/A §]

Hogyan működik?

Fejlesztési tartalék a Tao. előírása alapján az adózás előtti eredmény 50 százalékának, legfeljebb 500 millió forintnak megfelelő összeg lehet, amely a képzés adóévében csökkenti az adózás előtti eredményt. E feltétel alapján le kell szögezni, hogy nem képezhető fejlesztési tartalék, ha az adózás előtti eredmény nulla vagy negatív.

A képzés a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) szerint történik az eredménytartalékból, a vállalkozó saját elhatá-

Klubtagoknak **5-20% kedvezmény** közel **1700** elfogadóhelyén és a HVG Kiadónál.

A TAGSÁG IDEJE ALATT MEGJELENŐ HVG-KÜLÖNSZÁMOK!

További részletek:

/hvgklubkartya

hvgklubkartya.hu

rozásból lekötött, saját célt szolgáló forrás címen. A lekötött tartalékot mindaddig, de legfeljebb a képzés adóévéét követő negyedik adóév utolsó napjáig ki kell mutatni a mérlegben, amíg a Tao. törvényben előírt beruházást nem számol el a vállalkozás. A képzés akkor is lehetséges, ha az eredménytartalék a képzés következtében negatívvá válik vagy a már eleve negatív eredménytartalék negatívuma tovább nő. Ebből következően a jogelőd nélkül alakult és eredménytartalékkal még nem rendelkező vállalkozás már az alakulás évében fejlesztési tartalékot képezhet. Ha a fejlesztési tartalék nincs kimutatva a képzés adóévében lekötött tartalékként, akkor nem vehető figyelembe adózás előtti eredménycsökkentésként.

A Tao. törvény szerint a lekötött tartalék akkor oldható fel (az eredménytartalék javára történő elszámolással), ha a vállalkozás beruházást valósít meg. A figyelembe vehető beruházás azonban nem lehet

- nem pénzübeli vagyoni hozzájárulásként kapott eszköz miatt elszámolt beruházás,
- térítés nélkül átvett eszköz,
- olyan tárgyi eszköz, amelyre nem számolható el vagy nem szabad elszámolni terv szerinti értékcsökkenést (például telek, fölterület), kivéve a műemlék-, illetve a helyi egyedi védelem alatt álló épületet, építményt.

A fejlesztési tartalékot a lekötés adóévéét követő négy adóévben lehet – adófizetési kötelezettség nélkül – feloldani. Ez azt is jelenti, hogy a fejlesztési tartalék a képzés adóévében megvalósított beruházásra nem használható fel. Például, ha a vállalkozás a 2016. adóévi eredménye alapján képez fejlesztési tartalékot, amellyel a 2016. adóév adóalapját csökkenti, ezen fejlesztési tartalék 2016-ban elszámolt beruházásra még nem használható fel.

A lekötött tartalékot abban az évben lehet feloldani – azaz beruházásra felhasználni –, amely adóévben a beruházás elszámolása megtörténik, nem akkor, amikor azt üzembe helyezi a vállalkozás. Például, ha a vállalkozás üzemcsarnokot épít és 2015-ben elszámol 4 millió forint beruházást, majd 2016-ban 6 millió forintot, és a csarnokot 2016-ban helyezi üzembe, akkor ehhez legkésőbb 2014-ben képzett fejlesztési tartalékkal kell rendelkezni, amelyből 4 millió forint a 2015. adóévben, 6 millió forint a 2016. adóévben oldható fel. Nem lehet a 10 millió forint bekerülési értéket 2016-ban feloldani. Ha 2015-ben nem valósult meg a lekötött tartalék 4 millió forint összegben történő feloldása, akkor két megoldás lehetséges.

A 2015-ben elszámolt 4 millió forintot nem a fejlesztési tartalékból fedezi a vállalkozás. A 2015. évi beszámolót ellenőrzi a vállalkozás.

Meg kell fizetni a lekötés adóévében érvényes adómértékkel a társasági adót és késedelmi pótlékot kell felszámítani, ha a lekötött tartalék feloldása

- nem történik meg – azaz a beruházás nem valósul meg – a képzés adóévéét követő negyedik adóév utolsó napjáig, vagy
- nem történik meg a feloldás a vállalkozás négy adóéven belüli jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnés adóévének utolsó napjáig, vagy
- anélkül történik meg a lekötött tartalék feloldása, hogy a Tao. törvényben előírtak megfelelő beruházást valósított volna meg a vállalkozás.

Ha az adófizetési kötelezettség a 2016. adóévben keletkezik, akkor az alkalmazandó adómérték 10 százalék.

A késedelmi pótlékot a kedvezmény érvényesítését tartalmazó adóbevallás benyújtása esedékességének napját követő naptól a nem beruházási célra történő feloldás napjáig, illetve a felhasználásra rendelkezésre álló időpontig kell felszámítani. Ha például egy naptári évvel azonos adóévet alkalmazó adózónál a fejlesztési tartalék képzése 2012-ben történt, de a 2016. évi mérlegforduló napjáig nem történt olyan beruházás, amelynek alapján a feloldásra sor kerülhetett volna, akkor a késedelmi pótlékot 2013. június 1-jétől 2016. december 31-éig kell felszámítani a Tao. előírása alapján.

Az adó és a késedelmi pótlék megfizetésének esedékessége a negyedik adóévet követő adóév első hónapjának utolsó napja, illetve a feloldást követő 30 nap. Az adót és a késedelmi pótlékot az ezt követően esedékes társaságiadó-bevallásban kell bevallani.

A fejlesztési tartalék jogszerű felhasználásával beszerzett eszköz értékesítése, nyilvántartásból történő kikerülése a könyv szerinti és a számított nyilvántartási érték-

hez kapcsolódó korrekciókat vonja csak maga után. A Tao. törvény nem tiltja a beszerzett, előállított tárgyi eszköz kivézetését a nyilvántartásból, tekintettel arra, hogy a fejlesztési tartalék előrehozott értékcsökkenési leírás.

[Tao. törvény 7. § (1) bekezdés f) pont és (15) bekezdés, Szt. 3. § (3) bekezdés 1-2. pont, 38. § (3) bekezdés g) pont, és (5) -(6) bekezdés, 1. számú melléklet 12. pont]

Értékcsökkenés és értékcsökkenési leírás a fejlesztési tartalék felhasználásával megvalósított tárgyi eszköz alapján

A fejlesztési tartalék felhasználásával megvalósított tárgyi eszköz után az üzembe helyezettől lehet értékcsökkenést, illetve adóalapot csökkentő értékcsökkenési leírást elszámolni. A terv szerinti értékcsökkenést a Szt. előírása szerint a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékre vetítve, a választott módszer szerint meghatározva kell elszámolni az eredmény terhére, amellyel növelni kell az adóalapot.

Az üzembe helyezett tárgyi eszköz számított nyilvántartási értéke azonban az üzembe helyezés időpontjával nem tartalmazhatja a fejlesztési tartalékból fedezett összeget. Ez azt jelenti, hogy a fejlesztési tartalékból felhasznált rész elszámolt értékcsökkenési leírásnak minősül (azaz azzal már az üzembe helyezést követően nem csökkenthető az adóalap).

A Tao. törvény előírása szerint ugyanakkor az adóév első napjától, illetve a tárgyi eszköz üzembe helyezésének napjától – a bekerülési értékre vetített kulccsal számítva – folytatható. Ezen előírás értelmezését a következő példa szemlélteti:

Egy vállalkozás 24 millió forint értékű gépet helyezett üzembe 2016. január 1-jén. A gép beszerzéséhez 8 millió forint fejlesztési tartalékot használt fel. A gép terv szerinti értékcsökkenési leírása 10 százalék (maradványértéket nem mutat ki), az adótörvény előírásai közül az 50 százalékos leírást választotta 2016-ban. Ennek alapján az adóalap-módosító tételek a gép bekerülési értéke szerint a következők:

ezer forint

Megnevezés	2016. adóév	2017. adóév	2018. adóév
Terv szerinti értékcsökkenés	2400	2400	2400
Könyv szerinti érték az adóév végén	21600	19200	16800
Növelő tétel	2400	2400	2400
Számított nyilvántartási érték az adóév első napján	16000	4000	0
Csökkentő tétel	12000	4000	
Számított nyilvántartási érték az adóév végén	4000	0	0

A 2018-at követő hét adóévben – ha nem kerül sor terven felüli értékcsökkenés elszámolására, a gép nyilvántartásból történő kivételére vagy szervezeti változásra – akkor az adóalap-módosítás a 2 millió 400 ezer forint terv szerinti értékcsökkenéssel történik. [Tao. törvény 1. számú melléklet 12. pont]

Az eredmény önellenőrzése

Ha a fejlesztésitartalék-képzés adóévi eredményét a vállalkozás utóbb önellenőrzi, annak a következő hatása lehet:

Ha az önellenőrzés következtében csökken az adózás előtti eredmény, és az adózó eredetileg az eredmény 50 százalékának megfelelő összegű fejlesztési tartalékot képzett, akkor módosítania kell a képzett összeget és a képzés adóévének adókötelezettségét, továbbá – ha felhasználás is történt – akkor a következő adóévek adókötelezettségét is. Ekkor a lekötött tartalék „jogosulatlan” minősülő része adófizetés nélkül feloldható.

Ha az önellenőrzés következtében növekszik az adózás előtti eredmény, akkor a többleteredmény alapján (annak 50 százalékáig) fejlesztési tartalék csak akkor képezhető, ha a képzés évében az adózó a fejlesztési tartaléknál nagyobb összegű lekötött tartalékot képzett és az fedezetet nyújt a többletre.

Átalakulás, egyesülés, szétválás

E szervezeti változásokkal kapcsolatban a következők merülnek fel. Külön előírás hiányában az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) szerint a jogutód adózót megilletik mindazon jogok, amelyek a jogelődöt megillették, továbbá teljesíti a jogelőd által nem teljesített kötelezettségeket. E szerint a jogutód a jogelődre vonatkozó előírásokat figyelembe véve használja fel a fejlesztési tartalékot.

Ez azt is jelenti, hogy a képzéstől a jogelődnél eltelt adóéveket is figyelembe véve kell meghatározni a felhasználásra rendelkezésre álló időpontot. Például, ha egy kft., amely 2013-ban képzett fejlesztési tartalékot, 2016. május 31-ével rt.-vé alakult, a fejlesztési tartalékot az eredeti 2017. adóév vége helyett, az rt. 2016. adóéve utolsó napjáig használhatja fel, mivel a 2016. éve két adóév.

Ha a szervezeti változások következtében több jogutód jön létre (ami különváláskor valósul meg), akkor a vagyon megosztásakor a felek döntenek el, mely jogutód, milyen mértékben részesedik a lekötött tartalékból. Ekkor is figyelembe kell venni a felhasználásra rendelkezésre álló idő tekintetében a jogelődnél eltelt adóéveket.

Pölöskei Pálné, okleveles adószakértő

Kiküldetési költségek elszámolása: mikor jár napidíj?

A munka törvénykönyve szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszony teljesítésével indokoltan felmerülő költségeit. A térítés mértéke azonban nincsen meghatározva, így gyakori vita forrása lehet. A belföldi, valamint a külföldi kiküldetés szabályai ráadásul gyakran változnak és sok tekintetben nincsenek összhangban egymással. Ráadásul az egyes kormányrendeletek a munkajogi és az adójogi fogalmakat is keverik.

A belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről a 437/2015. kormányrendelet tartalmaz előírásokat. Munkajogi szempontból arra kell figyelni, hogy a belföldi, hivatalos kiküldetésben lévő munkavállalónak napidíj jár. Innentől kezdődően azonban a rendelet a jogosultságot és az elszámolhatóságot szinonimaként használja.

A napidíj számlával, egyszerűsített számlával igazolt összegként vagy költségátalányként számolható el. Átalányként a napidíj összege legalább 500 forint. Ezen túlmenően a munkavállaló számára havi átalány is megállapítható a havi kiküldetéseik átlagához igazodva.

Nem számolható el napidíj, ha a távollét időtartama a 6 órát nem éri el, illetve, ha a munkáltató a munkavállaló élelmezését a kiküldetés helyén biztosítja. Ilyenkor is meg kell téríteni a munkavállaló felmerült költségeit – ha ilyen tényleg van –, de a munkavállaló ekkor nem az 500 forint mértékű térítésre jogosult.

A 6 órát meghaladó kiküldetés esetén a belföldi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott magánszemélyre speciális szabály vonatkozik. A számukra adható napidíj-átalány háromezer forint, feltéve, hogy a munkáltató a kiküldetésre nem alkalmazza a 3. paragrafusban foglaltakat (átalány, havi átalány), és a kiküldetés többletköltségeire tekintettel más juttatást nem ad.

Fontos: kizárólag munkaviszonyban van arra lehetőség, hogy a munkavállaló költségeit a munkáltató napidíj formájában térítse. Egyéb, munkavégzésre irányuló jogviszonyban is megállapodhatnak ebben a felek, ám az említett szabály pusztán munkaviszonyra vonatkozik.

A napidíj általánosságban adóköteles jövedelem, amellyel szemben igazolás nélküli költségként számolható el a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint (lásd

3. számú melléklet) a belföldi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott, belföldi kiküldetés címén bevételt szerző magánszemélynél a belföldi hivatalos kiküldetést teljesítő munkavállaló költségtérítéséről szóló kormányrendelet szerint naponta elszámolható összeg, feltéve, hogy a magánszemély ezen kívül kizárólag a gépjármű belföldön történő üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó és számlával, más bizonylattal igazolt költségek elszámolására jogosult, és ezt az elszámolási módszert alkalmazza.

Ez a rendelkezés a saját számlás fuvarra nem vonatkozik (lásd 2016/60. számú adózási kérdés), mint ahogyan semmilyen más munkavállalói körre sem!

Külföldi kiküldetés esetén csupán elszámolási szabály létezik

Külföldi kiküldetés esetére is érvényes az a szabály, hogy a munkáltató a munkavállaló igazolt költségeit köteles megtéríteni. Ennek mértékére azonban nincs kötelező előírás. Nemzetközi közúti árufuvarozásban és személyszállításban gépkocsivezetőként és árukísérőként foglalkoztatott magánszemély esetében az igazolás nélkül elszámolható költség mértéke napi 60 euró. Egyéb esetekben a napidíj 30 százaléka, de legfeljebb 15 euró számolható el igazolás nélkül.

A 60 euró összeg beemelésére a kiküldetési irányelvre, a végrehajtási irányelvre, valamint azok tagállami ellenőrzésére tekintettel került sor. Ezzel az összeggel ugyanis a munkáltató eleget tud tenni a tagállamokban megállapított, és a kiküldetés időtartamára vonatkozó minimálbér-fizetési kötelezettségének.

Ez a szabály ugyanakkor bármely jogviszonyra érvényes, és azzal összefüggésben minősülnek ezek a tételek igazolás nélkül elszámolható költségeknek.

A napidíj kiszámolásához egyéb fogalmi elemek definiálására is szükség van.

A kiküldetés időtartama például az indulás és az érkezés tényleges időpontja között eltelt idő. Az időtartam megállapítása szempontjából az országhatár átlépését, légi és vízi út esetén az indulás szerinti időpontot egy órával megelőzően, illetőleg az érkezést egy órával követően kell alapul venni azzal, hogy az adott kiküldetésben töltött teljes (24 órás) napokhoz hozzá kell adni a tört napokon kiküldetésben töltött órák számának 24-gyel való osztásával kiszámított napokat, úgy, hogy a fennmaradó tört rész – ha az legalább 8 óra – egész napnak számít.

Ha a kiküldetésben töltött idő 24 óránál rövidebb, de a 8 órát eléri, akkor egész napnak számít.

Az ugyanazon a naptári napon kezdődő, ismétlődő, 24 óránál rövidebb, egymást követő kiküldetések esetén az időtartam meghatározására választható az érintett időtartamok egybeszámítása azzal, hogy légi és vízi út esetén az együttesen számított utak között az érkezés utáni és az újabb indulás előtti egy-egy óra csak akkor vehető figyelembe, ha az érkezés szerinti időpont és az újabb indulás szerinti időpont között legalább két óra eltelik, valamint ha az együttesen számított utak között az érkezés és az újabb indulás között eltelt idő nem több mint két óra. Ilyen esetben ez az időtartam is kiküldetésnek minősül.

A kiküldetés fogalma a munkajogi definícióval azonos

A kiküldetés (kirendelés) definíciója az Mt. 53. paragrafusában foglaltakkal megegyező. Ennek megfelelően a kiküldetés a munkáltató által elrendelt, a munkaszerződésben rögzített munkahelytől eltérő helyen történő munkavégzés.

A külföldi kiküldetés definíciója kissé eltérő. A belföldi illetőségű magánszemélynek a jövedelme megszerzése érdekében, a kifizető tevékenységével összefüggő feladat ellátása érdekében Magyarország területén kívüli tartózkodása, továbbá az előzőekkel kapcsolatos külföldre történő utazás – ideértve különösen a külszolgálatot és az azzal összefüggő utazást – minősül külföldi kiküldetésnek.

dr. Kéri Ádám, ügyvéd

Ingtatlanértékesítés: áfásan vagy áfamentesen?

Annak érdekében, hogy ingatlanbefektetéseinkből származó bevételünket optimalizáljuk, érdemes ismernünk a vonatkozó adózási szabályokat is. Ezek szinte minden adónemben speciálisak, de talán az áfában a legösszetettebbek. Nézzük, milyen szempontokat érdemes szem előtt tartanunk, amikor az ingatlanértékesítés adómentességéről vagy adókötelessé tételéről döntünk.

Mikor lehet adókötelezettséget választani az ingatlanértékesítésre?

Az áfatörvény vonatkozó rendelkezései szerint az új ingatlanok és építési telkek értékesítése adóköteles és egyenes adózás alá esik. Ezen ingatlanok esetében tehát az ingatlan értékesítésének az adókötelezettsége nem választás kérdése.

Ezzel ellentétben az új ingatlanok és építési teleknek nem minősülő ingatlanok értékesítése főszabályként mentes az adó alól a tevékenység egyéb sajátos jellegére tekintettel (levonási joggal nem járó mentesség). Azonban az ebbe a körbe tartozó ingatlanok értékesítése is adókötelessé tehető az adózó választásától függően, amely választás megalapozza az előzetesen felszámított áfa levonásának jogát.

Fontos tudnunk, hogy az adókötelessé tétel az összes ingatlan értékesítésére választható, nem lehet ingatlanonként eltérő a döntés. Ugyanakkor arra van lehetőség, hogy az adókötelessé tételt csak a lakóingatlanoknak nem minősülő ingatlanokra válassza az adóalany, a lakóingatlanokra nem.

Az adózóknak az adóév utolsó napjáig van lehetőségük arra, hogy az ingatlanértékesítési tevékenységüket – ami az áfatörvény általános rendelkezései szerint adómentes tevékenységnek számít – adókötelessé tegyék. Szintén év végéig van lehetőség e döntés megváltoztatására, azaz arra, hogy az adóköteles körből újra az adómentességhez térjen vissza az adózó.

A „kijelentkezésre” azonban csak akkor van lehetőség, ha az adókötelezettség választásáról hozott döntés évét követően öt év eltelt, de akkor már bármelyik adóévben meghozható ez a döntés, nem csak az ötödik év végén vagy újabb öt év elteltével. De amíg az adózó nem nyilatkozik döntése megváltoztatásáról, addig adóköteles körben marad az ingatlanértékesítés tekintetében az öt év elteltét követően is.

Az ingatlanértékesítés adókötelessé tételére év közben is van lehetőség, de csak azon adózók esetében, akik adóköteles tevékenységüket év közben kezdik meg. Ez nemcsak a tényleges tevékenység megkezdését jelenti, hanem abban az esetben is megnyílik a választás lehetősége, ha az adózó korábban például alanyi adómentességet választott és tevékenysége az értékhatar átlépése miatt év közben válik adókötelessé. Ezekben az esetekben az ingatlanértékesítés adókötelezettségéről szóló nyilatkozatot az adóköteles tevékenység megkezdésének bejelentésével egyidejűleg kell megtenni.

Egyenes vagy fordított adózás?

Ha az adóalany adókötelezettséget választott az ingatlanok értékesítésére, akkor – ellentétben a telek és új ingatlan értékesítésével, amelynek egyenes adózás alá esnek – a fordított adózás szabályai alkalmazandók. Ennek feltétele azonban, hogy az ügylet teljesítésében érintett felek mindegyike adóalany legyen (evaalany is lehet), valamint a felek egyikének se legyen

olyan jogállása (például alanyi adómentesség), amely alapján tőle az adó fizetése ne lenne követelhető.

Ha tehát a vevő adóalany, akkor a számlát az eladónak áfa nélkül kell kiállítania és a vevő fogja az áfát fizetendő adóként a bevallásában beállítani, illetve, ha jogosult rá, akkor levonásba is helyezni. Az áfa összege így optimális esetben csak az áfabevallásban jelenik meg, tényleges fizetési kötelezettség nem keletkezik.

Ellenben ha a vevő nem adóalany, a fordított adózás nem alkalmazható, így az egyenes adózás szabályai szerint az eladó lesz az áfafizetésre kötelezett, és áfa felszámításával kell kiállítania a számlát áfakötelezettség választása esetén. Ennek megfelelően a vevő áfás számlát kap az ingatlan adásvételéről, és mivel például magánszemély vevő nem helyezheti levonásba az áfát, az áfa ebben az esetben az ingatlan vételárát ténylegesen növeli. Az áfa összege így versenyhátrányt jelenthet az eladónak az ingatlant adómentesen értékesítő eladókhoz képest.

Mikor vonható le az áfa?

Az ingatlanhoz kapcsolódó előzetesen felszámított áfa levonhatóságának kérdése csak akkor merül fel, ha az ingatlant az adóalany részben vagy egészben adóköteles tevékenység érdekében használja. Ellenkező esetben az áfalevonás általános szabálya alapján az áfa nem levonható.

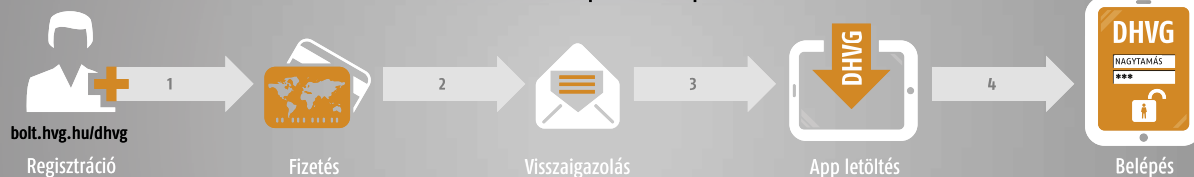
Tekintettel arra, hogy az ingatlanok az áfa szempontjából tárgyi eszköznek minősülnek, nem elegendő csak a beszerzés pillanatában vizsgálni, hogy az ingatlant az adóalany adólevonásra jogosító tevékenységhez használja-e vagy sem. Az áfatörvény ingatlanok esetében ugyanis előír egy 240 hónapos figyelési időszakot. (A figyelési időszak 2008 előtt vásárolt ingatlan esetében 120 hónap, kivéve, ha az adóalany bejelentette, hogy a 240 hónapos figyelési időszakot kívánja alkalmazni.)

Ha az adóalany az ingatlant ezen időszak alatt adóköteles tevékenységhez használja – például adókötelesen bérbe adja, majd adókötelesen értékesíti – az áfa véglegesen levonhatóvá válik. De ha az adóalany az ingatlant részben vagy egészben adólevonásra nem jogosító tevékenységhez használja – például adómentesen bérbe adja –, akkor az ingatlan beszerzését terhelő áfa arányos része nem lesz levonható, így amennyiben azt korábban levonásba helyezték, évente utólagos kiigazításra lesz szükség (ha a számítás eredményeképpen adódó különbözet összege abszolút értékben meghaladja a 10 000 forintot).

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg-elofizetes

	Adóalany vevő	Nem adóalany vevő
Adókötelessé tétel	Fordított adózás Nettó vételár Előzetesen felszámított áfa levonható az eladónál és a vevőnél a megfelelő feltételek teljesülése esetén	Egyenes adózás Bruttó vételár Előzetesen felszámított áfát az eladó levonhatja a megfelelő feltételek teljesülése esetén, a vevő viszont nem tudja levonni
Adómentes értékesítés	Áfamentes ügylet Nettó vételár Adózás módja fel sem merül Előzetesen felszámított áfa nem vonható le az eladónál A korábban levont áfa kiigazítására lehet szükség	Áfamentes ügylet Nettó vételár Adózás módja fel sem merül Előzetesen felszámított áfa nem vonható le az eladónál A korábban levont áfa kiigazítására lehet szükség

Ha pedig az ingatlant az adóalany a figyelési időszak alatt adómentesen értékesíti, akkor a korábban levonásba helyezett előzetesen felszámított áfának az értékesítéstől a figyelési időszak végéig eső hónapjaira jutó részét az értékesítéskor vissza kell fizetni. Ezt az összeget az értékesítés időszakának áfabevallásában kell fizetendő adóként beállítani, így önellenőrzésre nincs szükség.

Mire figyeljünk még, ha lakóingatlanról van szó?

Ha teljesül az adólevonás fenti általános feltétele, akkor lakóingatlanok esetében még figyelemmel kell lennünk a speciális levonási tilalmakra is. Az áfatörvény szerint ugyanis nem vonható le a lakóingatlant terhelő előzetesen felszámított adó, kivéve, ha a lakóingatlan továbbértékesítési célt szolgál és az eladó az ingatlanértékesítésre adókötelezettséget választott. Továbbá, ha a lakóingatlant igazoltan egészben vagy túlnyomó részben (90 százalékban) az adóalany úgy hasznosítja, hogy azt adókötelesen bérbe adja.

Az áfatörvény értelmében a továbbértékesítési cél azt jelenti, hogy a lakóingatlan saját használat vagy hasznosítás nélkül kerül értékesítésre. Amennyiben tehát az ingatlant előbb használják, vagy bérbe adják, majd azt követően értékesítik, a továbbértékesítési cél már nem valósul meg.

Emellett a lakóingatlan építéséhez, felújításához szükséges termékek, szolgáltatások áfája sem helyezhető főszabályként levonásba. Kivételek alól, ha a termékek, szolgáltatások lakóingatlan-értékesítés adóalapjába épülnek be és az adóalany az ingatlanértékesítésre adókötelezettséget választott.

Milyen szempontokat mérlegeljünk?

A fentiek alapján az ingatlanértékesítés adókötelessé tételéről szóló döntésnél a következőket érdemes mérlegelni (lásd táblázatunkat).

A fentiek mellett még számos szempont befolyásolhatja döntésünket.

- érdemes-e visszatérni az adómentességre azért, hogy egy nem adóalany vevő számára kedvezőbb árat tudjunk ajánlani, miközben emiatt le kell mondanunk a lakóingatlan felújításához kapcsolódó előzetesen felszámított áfáról;
- előnyös-e, ha adókötelezettséget választunk az ingatlanértékesítésre, miközben az ingatlant várhatóan majd olyan kapcsolt vállalkozásunknak értékesítjük, amely nem lesz jogosult az előzetesen felszámított áfa levonására;
- a következő öt évben vajon minden értékesíteni tervezett ingatlan esetében kedvezőbb-e az adókötelezettség, mint a mentesség?

A választás az összes ingatlanra vonatkozni fog (kivéve esetleg a lakóingatlanokat).

A kérdések listája szabadon folytatható, és bár az év vége még messze van, érdemes már most időt szánni a válaszokra, hogy az év végi kapkodásban ne elhamarkodottan döntsünk majd a kérdésről, vagy a következő év januárjában ébredjünk rá, hogy megint elszalasztottuk a lehetőséget a döntésre.

Antretter Erzsébet, Niveus Consulting Group, szenior menedzser

AJÁNLÓK:

Gyakori kérdések a hazautazási költségtérítésről

Kiterjed-e a munkáltató utazási költségtérítési kötelezettsége a munkavállaló hétfélig hazautazásához vásárolt repülőjegyre? Mi minősül lakóhelynek, és mi tartózkodási helynek? Le kell-e adni a bérletről szóló számlát a munkáltatónak a bérlet árának megtérítéséhez? Megtéríthető az első osztályú vasúti menetjegy is?

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) szerint a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak azt a költségét, amely a munkaviszony létesítésével indokoltan merül fel (Mt. 51. §). E körbe tartozik a munkába járással kapcsolatos utazási költségek megtérítése is, amiről a 39/2010. kormányrendelet rendelkezik.

Ha a rendeletben meghatározott feltételek fennállnak, a munkáltató köteles a hazautazással kapcsolatos utazási költségeket is megtéríteni a munkavállaló számára a kormányrendeletben rögzített mértékben és elszámolás mellett.

A kormányrendelet hatálya kiterjed minden munkaviszonyra, illetve azok alányaira, valamint az azzal azonos tartalmú, más törvényekkel szabályozott jogviszonyokra azzal, hogy a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény hatálya alá tartozó magánszemélyek (például hivatásos és önkéntes katonák, önkéntes tartalékos katonák, közalkalmazottak) esetében honvédelmi miniszteri rendelettel kell megállapítani az adható költségtérítések konkrét feltételeit [19/2013. HM-rendelet].

A kormányrendelet tételesen kimondja, hogy nem csak a magyar állampolgárok, hanem a Magyarországon munkát végző, EGT-beli állampolgárok is munkavállalónak minősülnek, azaz magyarországi munkáltatónál történő foglalkoztatásuk esetén az ő esetenkénti hazautazásuk költségeinek meghatározott részét is térítenie kell a munkáltatónak (az EGT államai az Európai Unió tagországai, valamint Norvégia, Izland és Liechtenstein).

Abban az esetben, ha a munkavállaló munkába járás címén utazási költségtérítést vesz igénybe, nyilatkoznia kell a munkáltató felé a lakóhelyéről és a tartózkodási helyéről, valamint arról, hogy a napi munkába járás a lakóhelyéről, vagy a tartózkodási helyéről történik-e.

Hétfélig hazautazásnak a munkahelyről legfeljebb hetente egyszer a lakóhelyre történő oda- és visszautazás minősül. Az általános munkarendtől eltérő munkaidő-beosztás esetén legfeljebb havonta négyszer téríthető a hazautazás költsége.

Lakóhelynek tekintendő annak a Magyarország vagy valamely EGT-állam területén lévő lakásnak a címe, amelyben a munkavállaló él, illetve amelyben életvitelszerűen lakik, tartózkodási helynek pedig annak a Magyarországon vagy valamely EGT-állam területén lévő lakásnak a címe minősül, amelyben a munkavállaló – lakó- ►

helye végleges elhagyásának szándéka nélkül – munkavégzési célból ideiglenesen tartózkodik.

A kormányrendelet szerint a munkáltatónak meg kell térítenie a belföldi vagy határon átmenő országos közforgalmú vasút 2. kocsiosztályán, a menetrend szerinti országos, regionális és elővárosi autóbusszjáraton, elővárosi vasúton (HÉV-en), illetve a menetrend szerint közlekedő hajón, kompon vagy réven történő utazás költségeinek meghatározott hányadát a hétfévi hazautazás esetén. Ha a munkavállaló a hétfévi hazautazáshoz légi közlekedési járművet vesz igénybe, arra is kiterjed a munkáltató térítési kötelezettsége.

Lepsényi Mária adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Öt kérdés, öt válasz az egészségügyi szolgáltatási járulékról

Számos kérdés merül fel nap mint nap azzal kapcsolatban, hogy kinek, mikor és hogyan kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetnie, ha például ellátás nélküli munkanélküli, külföldön dolgozik vagy fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

Az egészségügyi szolgáltatási járulék – mint az az elnevezéséből is következik – az egészségügyi szolgáltatások fedezetére szolgál, azaz ez a befizetés többek között a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető orvosi ellátás, betegszállítás, támogatóttan vásárolható gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, gyógyfürdőellátás fedezetére fordítódik.

Azok, akik minimum egy éve magyar lakcímmel rendelkeznek, és nincs az 1997. évi LXXX. törvény 5. paragrafusa szerinti biztosítási jogviszonyuk, továbbá a törvény 16. paragrafusa alapján egészségügyi szolgáltatásra sem jogosultak, kötelesek fizetni a havi 7110 forint (napi 237 forint) egészségügyi szolgáltatási járulékot.

Rendre felmerülő kérdés, hogy kinek, mikor és hogyan kell egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetnie, ha például ellátás nélküli munkanélküli, külföldön dolgozik vagy fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe.

Szakértőnk a következő kérdésekre ad választ cikkében:

1. Mikortól kell fizetnie az egészségügyi szolgáltatási járulékot annak az aktív korú személynek, akinek megszűnt a munkaviszonya, nem tud elhelyezkedni és a munkanélküli időszakban semmilyen ellátást nem kap?

2. Köteles-e Magyarországon fizetni az egészségügyi szolgáltatási járulékot az a magyar állampolgár, akinek Magyarországon van a lakcíme, de Németországban dolgozik?

3. Van-e tb-fizetési kötelezettsége – és mikortól – annak, aki építkezési munkálatok miatt fizetés nélküli szabadságot vesz igénybe a munkáltatójától?

4. Ha egy kft. tagja sehol nem rendelkezik biztosítási jogviszonnyal, de a kft.-ben semmilyen tevékenységet nem végez, akkor kötelező-e utána a kft.-nek megfizetni a minimális járulékokat, és a tagnak van-e bármilyen fizetési kötelezettsége?

5. Köteles-e az alkalmi munkavállaló egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni?

dr. Radics Zsuzsanna

társadalombiztosítási szakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Online pénztárgépek: válaszok a NAV-tól az átszemélyesítésről

Tájékoztatót tett közzé a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) az online pénztárgépek átszemélyesítésére vonatkozó fontosabb tudnivalókról.

Megváltoztatta az online pénztárgépekre vonatkozó műszaki előírásokat a 9/2016 NGM-rendelet. Az új követelményeknek megfelelő pénztárgépek alkalmasak üzemeltetőváltásra, azaz átszemélyesítésre.

Átszemélyesítésre lehet szükség a pénztárgép üzemeltetőjének megváltozásakor, például a pénztárgép eladásakor, vagy bérlet pénztárgép esetén a bérlet elején és a végén. Ugyancsak szükség lehet az átszemélyesítésre akkor, ha megváltozik a pénztárgép-üzemeltető adóazonosítószáma (az adószám első nyolc számjegye), például a cég átalakulása, beolvadása stb. esetén. Az átszemélyesítést a jogszabály előírja a cserepénztárgép szerviz általi kiadásakor és visszavételkor is [48/2013. NGM-rendelet 78/F §].

A NAV pontokba szedve ad válaszokat azokra a kérdésekre, hogyan zajlik az átszemélyesítés.

1. Hogyan lehet átszemélyesítési kódot kérni?

Átszemélyesítéshez az új üzemeltetőnek átszemélyesítési kódot szükséges beszereznie. A kód a „PTGREG” nevű nyomtatványon igényelhető. A nyomtatvány az általános szabályok szerint elektronikusan vagy papíralapon nyújtható be. A nyomtatvány PTGREG-01 lapjának (A) blokkjában meg kell jelölni, hogy átszemélyesítési kód igénylése történik, tekintettel arra, hogy a pénztárgépek első üzembe helyezéséhez szükséges kód is ezen a nyomtatványon igényelhető.

Az átszemélyesítési kód igénylésekor – hasonlóan a pénztárgép első üzembe helyezéséhez szükséges üzembe helyezési kód igényléséhez – meg kell adni a következő adatokat is:

– Üzemeltetés módja (állandó üzemeltetési hely/mozgóbolt/változó telephely/tartalék pénztárgép/mozgó szolgáltatóhely)

– Az adott pénztárgéphez köthető tevékenység TEÁOR szerinti besorolása. Ha a pénztárgéphez több tevékenység is köthető, akkor a legfontosabb két tevékenységet kell megadni.

Az „Üzemeltetés célja” mezőt csak akkor kell kitölteni, ha a pénztárgépet bérbeadás céljából kívánják használni, vagy a forgalmazó/szerviz átszemélyesíthető cserepénztárgépként kívánja használni.

Az üzemeltetési módként „változó telephely” jelölésekor egyszerre egy kód igényelhető. A kód igénylése és felhasználása között bekövetkező esetleges változásokat a PTGREG nyomtatvány „MOD” lapján kell jelezni. A kód felhasználás után bekövetkező változásokról a PTGTAXUZ nyomtatványon kell adatot szolgáltatni.

A PTGREG adatlap kitöltésével kapcsolatos további, részletes tudnivalókat az adatlap kitöltési útmutatója tartalmazza.

Az átszemélyesítési kód igénylésekor az új üzemeltető még nem feltétlenül tudja, hogy milyen típusú pénztárgépet kíván átszemélyesíteni. Ezért a rendszer úgy került kialakításra, hogy az átszemélyesítési kódokat bármilyen típusú – a kód igénylésekor megadott üzemeltetési helyen működő – pénztárgépre fel lehet használni (ha az adott kódot az üzemeltető más üzemeltetési helyen kívánja felhasználni, akkor PTGREG nyomtatvány „MOD” lapot kell kitölteni).

adozona.hu

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Nyugdíjnövelés: sokan összetévesztik a két szabályt

A nyugdíj összegének megállapításánál a szabályok díjazták a korhatáron túli munkát, de az azonos elnevezésű előírás eltérő feltételekkel vonatkozik arra, aki a nyugdíj megállapítása mellett dolgozik, és arra, aki még nem kérte a nyugdíjat. Ismertetjük a különbséget.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) rendelkezései között a nyugdíjnövelésre vonatkozóan két eltérő szabály található. Bár mindkét esetben nyugdíjnövelésként említi a jogszabály, azonban a jogosultsági feltételek és a növelés összegének számítása mégis különböző.

Az egyik nyugdíjnövelés a nyugellátás megállapítása előtt fennálló jogviszonyok „díjazására”, a másik éppen ellenkezőleg, a nyugellátás megállapítását követően fennálló keresőtevékenység „díjazására” épül.

Az első esetre vonatkozó jogi szabályozást a Tny. 21. paragrafusa tartalmazza, mely szerint, ha az adott személy a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatára betöltésekor nem kéri a nyugellátása megállapítását, hanem legalább további 30 naptári napot továbbdolgozik, úgy abban az esetben ezen keresőtevékenysége alapján a további szolgálati idő szerzésen túlmenően, nyugdíjnövelésre is jogosultságot szerez. A növelés mértéke minden 30 nap után a későbbiekben megállapításra kerülő öregségi nyugdíja 0,5 százaléka lesz. Ennél a növelésnél tehát a megállapítás időpontjában meghatározott nyugdíj összege kerül továbbnövelésre a fentiekben említett mértékben. A nyugdíjnövelés érvényesítésére, kiszámítására és megállapítására a saját jogú nyugellátás megállapításával egyidejűleg kerül sor.

A második esetre vonatkozó jogi szabályozást a Tny. 22/A paragrafusa tartalmazza, melynek rendelkezései szerint, ha a saját jogú nyugellátás megállapítását követően az adott személy a nyugellátás folyósítása, vagy szüneteltetése mellett ismét kereső tevékenységet folytat, úgy abban az esetben a megállapított nyugellátást az e kereső tevékenységből származó nyugdíjjárulék-alapot képező kereset egytizenketted részének 0,5 százalékával kell növelni.

A nyugdíjasként fennállt keresőtevékenység alapján további szolgálati idő nem szerezhető, a növelés megállapítására pedig utólag, legkorábban a tárgyévét köve-

tő évben kerülhet sor. Itt kell megjegyezni, hogy a Tny. 22/A §-a szerinti nyugdíjnövelés megállapítására 2017. évet megelőzően kizárólag kérelemre kerülhetett sor, ezen évtől kezdődően viszont a növelés visszamenőleges megállapításáról már hivatalból, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Központja fog intézkedni.

Példával szemléltettük azt, hogy mekkora különbség lehet a két nyugellátás összege, illetve a nyugdíjnövelések összege között, ha az adott személy a nyugdíjkorhatára betöltésekor kéri a nyugellátása megállapítását, vagy a nyugellátás megállapítása nélkül továbbdolgozva, egy évvel későbbi időponttól kérelmezi a nyugellátása megállapítását.

Winkler Róbert nyugdíjszakértő

A teljes cikket itt olvashatja el:

<http://adozona.hu/>

Kapcsolódó cikkek a témában:

Az öregségi nyugdíj kiszámítása 2017-ben. Példákkal, kalkulátorral

Idén megy nyugdíjba? Ennyivel kell felszozni a kereseteket

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Iparüzési adó megosztása

Egy vállalkozó bejelentkezett az önkormányzatoknál, hogy iparüzési adóját kata szerint kívánja rendezni. A probléma az, hogy a székhelye mellett három telephelye van. A törvény szerint telephelyenként 2,5 millió forint az adóalapja (kedvezmény sehol nincs). A vállalkozásszintű bevétele 5,5 millió forint, ehhez képest 10 millió forint lenne a vállalkozásszintű adóalapja? Nem létező bevételből kellene adót fizetni? Ha a vállalkozás az egyik önkormányzathoz bejelentkezett a kata szerinti iparüzési adózásra, a másik önkormányzathoz nem, akkor hogy alakul a vállalkozás iparüzésiadó-alapja?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Ha a vállalkozás valamennyi önkormányzat területén bejelentkezett a tételes adófizetés hatálya alá, akkor valóban az összes önkormányzat területén 2,5 millió forint lesz éves szinten az iparüzési adó alapja.

Az irányadó jogértelmezések szerint azonban a vállalkozó nem köteles minden

önkormányzat területén a tételes adóalap-megállapítást alkalmazni. Ha tehát egy önkormányzat területén bejelentkezett a tételes adófizetés hatálya alá, akkor az még nem jelenti azt, hogy az összes többi önkormányzatnál is ezt kell alkalmazni.

Ez utóbbi esetben normál módon meg kell állapítani az adó alapját, majd a szétosztás szabályai szerint megosztani az adóalapot. A megosztás során azonban annál az önkormányzatnál, amelynél a vállalkozás a tételes adóalap-megállapítást választotta, köteles 2,5 millió forintnyi adóalapot számítani, függetlenül attól, hogy a megosztás alapján milyen érték jönne ki.

Szipszer Tamás adószakértő

Tagi hitel és negatív eredménytartalék

Van-e rá lehetőség valamilyen könyveléstechnikai módon, hogy egy kft. negatív eredménytartalékát ellensúlyozza a meglévő tagi hiteleivel? Vagy ez is elengedésnek minősülne, és akkor ajándékozásiilleték-kötelezettség keletkezik?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA

Sokáig vitatkozott a szakma, hogy ilyen esetben a tagi kölcsön elengedéséről van-e szó, ami értelemszerűen illetékkötelezettséget vonna maga után. A vitának egy adóhatósági állásfoglalás vetett véget, mely szerint követelés is figyelembe vehető apportként, vagyis számviteli szempontból nincs annak akadálya, hogy a tag az általa nyújtott kölcsönből származó követelését a jegyzett tőke megemlése keretében, apportként a társaság részére rendelkezésre bocsássa.

A jegyzett-tőke-emelés bejegyzését követően a társaságnak az apport miatt önmagával szemben lesz követelése. Ezáltal a tagi kölcsön miatt korábban a társaságnak a tulajdonossal szembeni kötelezettsége is a társasággal szembeni kötelezettséggé válik. A kötelezettség és a követelés összevezetésével a társaságnak a tagi kölcsön miatti kötelezettsége megszűnik. Ebben az esetben a tag nem elengedi a követelését, hanem beapportálja a társaságba. A követelés átruházására tehát nem ingyenesen kerül sor, hiszen annak ellentételezéseként az apportot adó tag különböző társasági jogokat (szavazati, osztalékjog stb.) szerez a társaságban.

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 11. paragrafus (1) bekezdésének c) pontja szerint az ajándékozási illeték tárgya a vagyoni értékű jognak ingyenes ala- ▶

pítása, ilyen jognak vagy gyakorlásának ingyenes átengedése, továbbá az ilyen jogról ellenszolgáltatás nélkül történő lemondás.

Az Itv. 102. paragrafus (1) bekezdésének d) pontja szerint vagyoni értékű jog a földhasználat, a haszonélvezet, a használati jog – ideértve a szövetkezeti háztulajdonra vonatkozó rendelkezések szerinti használati jogokat –, továbbá a vagyonkezelői jog, az önálló orvosi tevékenység praxisjoga, az üzemtartó jog, továbbá ingyenes vagyonszerzés esetén a követelés.

Az ilyen juttatást visszerhes vagyonszerzési illeték sem terheli [Itv. 18. § (2) bekezdés].

Az Itv. fentebb idézett rendelkezéseinek együttes olvasata alapján tehát sem a társaságnál, sem a tagnál nem keletkezik illetékfizetési kötelezettség a tagi kölcsönből megvalósított törzstőkeemelés esetén.

Ingtalanátalakítás

Saját tulajdonú ingatlan értékesítésével és bérbeadásával foglalkozó cég egy üzletházként nyilvántartott kétszintes ingatlant vásárol. A földszinti két üzlethelyiséget kisebb felújítás után kiadja. Az emeleten lakásokat kíván kialakítani, ezek megvalósítása után az épületet társasházzá akarják nyilváníttatni, az egyes üzleteket és lakásokat albetétesíteni. A kész lakásokat értékesítik vagy bérbe adják majd. A cég lakóingatlan és nem lakóingatlan bérbeadása esetén bejelentkezett az áfakörbe, de értékesítés esetén csak a nem lakóingatlan esetén választotta az áfakört. Az így kialakított lakások új ingatlanok minősülnek-e? Az ingatlant adóalanytól vásároltuk, aki bejelentkezett az értékesítés esetén az áfakörbe, tehát társaságunknak az üzletházvásárlás után levonható áfája keletkezett (fordított adózással el is számoltuk). Ha az ingatlan egy része átminősítésre kerül, akkor ezt a beszerzést terhelő levont áfát helyesbítenünk kell-e? Ha igen, akkor milyen arányban és milyen időponttal? Mi a különbség, ha az átalakítás után a lakásokat bérbe adjuk (bérbeadásra áfakörben vagyunk), vagy eladjuk (eladásra a nem új lakóingatlan esetében nem jelentkeztünk be az áfa-

körbe)? A lakások kialakítása érdekében felmerült kiadások áfája levonható-e és ha igen melyik törvényi feltétel alapján?

SAKÉRTÖNK VÁLASZA

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 86. paragrafusa alapján adómentes a beépített ingatlan (ingatlanrész) és az ehhez tartozó földrészlet értékesítése, kivéve annak a beépített ingatlan (ingatlanrésznek) és az ehhez tartozó földrészletnek az értékesítését, amelynek

- első rendeltetésszerű használatbavétele még nem történt meg; vagy
- első rendeltetésszerű használatbavétele megtörtént, de az arra jogosító hatósági engedély jogerőre emelkedése vagy használatbavétel-tudomásulvételi eljárás esetén a használatbavétel hallgatással történő tudomásulvétele és az értékesítés között még nem telt el két év, vagy beépítése az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerinti egyszerű bejelentés alapján valósult meg, és a beépítés tényét igazoló hatósági bizonyítvány kiállítása és az értékesítés között még nem telt el két év.

A 2016/13. Adózási kérdés alapján az újonnan létrehozott ingatlan használatbavétele mellett első rendeltetésszerű használatbavételnek minősül a már meglévő és használatbavételi engedéllyel rendelkező ingatlan átalakítást követő olyan használatbavétele is, amelynek eredményeképpen a korábbi használatához képest funkcióbeli/rendeltetésbeli változás is történik, és ennek kapcsán új használatbavételi engedélyezési vagy tudomásulvételi eljárás válik szükségessé.

Ugyancsak első rendeltetésszerű használatbavételnek minősül a meglévő ingatlan olyan átalakítása, amelynek eredményeként az ingatlan albetéteinek a száma megváltozik, feltéve, hogy az albetéteket érintő átalakítást követő használatbavétel engedélyhez vagy tudomásulvételi eljárásához kötött. Utóbbi eset jellemzően úgy valósul meg, hogy az eredeti ingatlanból több önálló ingatlan jön létre, és az átalakítást követően ezen önálló ingatlanokat, az azokra kiadott használatbavételi engedély, tudomásulvétel alapján használatba veszik (albetétesítés).

Az olyan engedélyezett, illetve tudomásul vett használatbavételt követő átalakítás esetén, amelyhez nem társul az ingatlan darabszámában (albetétek számában) vagy az ingatlan rendeltetésében bekövetkező változás, az átalakítást követő engedélyezés, illetve tudomásulvétel nem minősül első rendeltetésszerű használatbavételnek. A lefolytatandó eljárástól függetlenül nem valósul meg első rendeltetésszerű használatbavétel az ingatlan bővítése esetén, mivel nem jön létre új ingatlan (új albetét).

Tehát ha új albetét jön létre, az szintén első rendeltetésszerű használatbavételnek minősülhet.

Ebből adódóan a rendeltetésszerű használatbavételről szóló engedély jogerőre emelkedésétől számított két évig az ingatlan értékesítése adóköteles, függetlenül az adózó választásától.

Speciális levonási tilalmat az áfatörvény csak a lakóingatlan felújításához beszerzett termék és szolgáltatás esetében határoz meg, így a levonási jogra az általános szabályok vonatkoznak, mely alapján a beszerzés áfája abban az esetben vonható le, ha az adóköteles termékértékesítéshez vagy szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódik. Megjegyzendő, hogy ha a lakóingatlan építéséhez, felújításához beszerzett termék vagy szolgáltatás adóköteles értékesítéshez (125. §. (2) bekezdés f) pont) vagy bérbeadáshoz (125. §. (2) bekezdés d) pont) kapcsolódik, akkor az adólevonási jog szintén gyakorolható.

Tekintettel arra, hogy az átminősítés önmagában nem teszi a bérbeadást, illetve az értékesítést adómentessé, így az nem jelent adózási pontot.

Ha az ingatlant adómentesen értékesítik, felmerül a korrekció szükségessége. Az áfatörvény 136. paragrafusa szerint abban az esetben, ha az adóalany a tárgyi eszközt a 135. paragrafus (1) bekezdésében meghatározott időtartamon (ingatlan esetén 240 hónapos figyelési időszakon) belül értékesíti, a teljesítés hónapjára és a hátralevő hónapokra együttesen időarányosan jutó előzetesen felszámított adó összegét véglegesen nem vonhatja le, ha a tárgyi eszköz értékesítése adólevonásra egyébként nem jogosítaná.

dr. Bartha László adójogi szakjogász

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető